

ASSIGNATURA: SENDERISME (Desplaçament, estada i seguretat en el medi natural i terrestre)

CURS: AFD21

NIVELL: Cicle Formatiu de Grau Mitjà

Grups	Professor/ Professora
A	Rita Medina/Maria Gené
B	Petrina Canyelles/Maria Gené
C	Petrina Canyelles/Marga Serra

1a avaluació (del 23/09/19 fins al 20/12/19); 13 setmanes. Lliurament de notes: 20 de desembre.

Continguts	Criteris d'avaluació.
El material i l'equipament.	<p>Conèixer les característiques tècniques del material, de l'equipament i valorar, aconsellar i corregir el seu ús o no idoneïtat a les sortides.</p> <ul style="list-style-type: none">• Utilitzar el material i equipament de manera correcta i saber l'ús i el manteniment.• Saber preparar una motxilla amb el material i distribució adequat per a cada situació.
Planificació d'itineraris i conducció de grups.	<p>-Saber preparar un itinerari de muntanya en funció de diferents condicionants.</p> <p>-Valorar i prendre decisions davant una complicació o canvi de planificació a la muntanya</p> <p>-Elaborar material complementari per les explicacions i dissenyar la fitxa de la ruta a guiar seguint les pautes donades a les classes.</p> <ul style="list-style-type: none">• -Fer la representació gràfica de la ruta., de manera correcta tal com s'ha acordat a les classes• -Dissenyar rutes utilitzant recursos tecnològics, mapes, representacions gràfiques, i saber interpretar tots els elements paisatgístics, patrimonials, d'orientació, biòtics, culturals... que ens ofereix la ruta.• -Guiar i controlar a un grup amb seguretat per la muntanya d'acord al que s'ha preparat; mostrant al client tot el que s'ha dissenyat en el procés de preparació de la ruta .Es valoraran tots els elements, biòtics, abiòtics, patrimonials ... que ofereixen cada una de les rutes a preparar <p>-Saber valorar les rutes seguint els criteris MIDE; interpretar la seva simbologia i calcular el temps d'una ruta amb aquests criteris.</p> <ul style="list-style-type: none">•
Les activitats físiques al medi natural.	<ul style="list-style-type: none">• -Senderisme: conèixer els diferents vocables relacionats amb el senderisme.• -Classificar i conèixer les activitats al medi natural i

	<p>turístiques, i valorar les repercussions que tenen sobre el medi.</p> <ul style="list-style-type: none"> -Recollida en el quadern de camp l'impacte humà que té sobre la ruta i veure diferents impactes no relacionats amb les activitats f <p>-Conèixer i identificar i interpretar diferents tipologies de camins i xarxes de comunicació per l'organització d'itineraris: característiques dels camins, simbologia, ús i gestió.</p>
4.- El Mapa	<ul style="list-style-type: none"> -Conèixer diferents tipus de mapes i saber-los interpretar -Saber interpretar-utilitzar qualsevol mapa topogràfic. -Fer els càlculs necessaris de distàncies, pendents, velocitat, temps i coordenades utilitzant els mapes. -Realitzar un o més perfil topogràfic i saber-ne fer la lectura. -Entendre i saber interpretar correctament la terminologia muntanyenca: realitat-mapa i a l'inrevés. -Identificar qualsevol lloc i ubicar-lo sobre el mapa.
Geografia i geologia de les Illes	<ul style="list-style-type: none"> -Conèixer els pobles, muntanyes, torrents, municipis... més importants de les Illes Balears. -Conèixer les formacions geològiques de les Illes en especial, coves, avencs i procés càrstic.
Les indústries de la Serra i altres activitats econòmiques amb aprofitament de recursos naturals	<ul style="list-style-type: none"> Descriure les indústries i interpretar qualsevol element relacionat amb les mateixes.

2a avaluació (del 08/01/20 fins al 25/03/20); 11 setmanes. Lliurament de notes: a partir 26 de març.	
Continguts	Criteris d'avaluació
3- Planificació d'itineraris i conducció de grups. 4.- El Mapa: Interpretació de mapes i càlculs per la planificació de les rutes: distàncies, desnivells... Interpretació dels elements paisatgístics muntanyencs	<ul style="list-style-type: none"> Continuació tema 3. Continuació tema 4.
5.- L'orientació.	<p>-Saber utilitzar i reconèixer tots els elements que ens ajuden a orientar-nos: mapes, brúixoles, targetes de control.</p> <p>-Realitzar i organitzar petites curses d'orientació, així com també jocs relacionats amb l'orientació.</p> <p>-Interpretar i conèixer el funcionament dels instruments d'orientació tecnològics.</p>
6.- Flora i fauna	-Identificar i saber algunes característiques no visibles a simple vista

	<p>de les espècies animals i vegetals de les Illes, sobretot dels endemismes.</p> <p>-Conèixer la biodiversitat de les illes i els ecosistemes dient-ne les seves característiques i identificant-los.</p> <p>-Saber els hàbitats i les espècies més típiques que hi habiten.</p>
P.3.- Observació i interpretació del paisatge	<ul style="list-style-type: none"> • Conèixer els elements que formen el paisatge. Saber interpretar qualsevol tipus de paisatge seguint un ordre.
P.4.- Patrimoni arquitectònic: pedra en sec, possessions, construccions d'habitatge i defensives...	<ul style="list-style-type: none"> • Conèixer la major part dels elements de patrimoni que ens trobem en rutes. •
P.5.- Història de les Illes Balears	<ul style="list-style-type: none"> • Saber els períodes històrics cronològicament i situar qualsevol fet o element dins aquests, per donar la informació adequada en cada moment

3a avaluació AFD21 del 25/03/20 fins al 09/06/20; 10 setmanes. Lliurament de notes: 10 juny

Continguts	Criteris d'avaluació
<p>7.- Tècniques de progressió en muntanya i seguretat: marxa. Introducció al caminar nòrdic, i els bastons de senderisme.</p>	<p>-Saber aplicar correctament a cada moment la tècnica adequada amb domini i explicar-la a la resta.</p> <p>-Donar els ajuts més adients per a qualsevol de les tècniques de progressió.</p> <p>-Utilitzar el ritme de progressió adequat en cada situació.</p> <p>-Avaluar els riscos per la prevenció d'accidents i actuar en conseqüència.</p> <p>-Realitzar una ruta com a mínim més de 4 hores de marxa efectiva o bé amb un desnivell positiu acumulat de més de 1300 m</p> <p>-Saber muntar una reunió per fer un passamans.</p> <p>-Saber grimpar i baixar.</p> <p>-Participar de manera activa en les activitats d'escalada: assegurar, fer nusos, coneixement del material.</p> <p>-Aprendre i experimentar les tècniques bàsiques del caminar nòrdic.</p> <p>-Dissenyar exercicis per l'aprenentatge del caminar nòrdic</p> <p>-Caminar i utilitzar correctament els bastons de senderisme en les sortides.</p>
8.-Meteorologia	<ul style="list-style-type: none"> • -Conèixer els elements i aparells de

	<p>mesura meteorològica i saber-los interpretar.</p> <ul style="list-style-type: none"> -Conèixer i interpretar els fenòmens atmosfèrics -Fer prediccions amb la lectura dels mapes meteorològics. -Saber consultar i interpretar la informació meteorològica observant diferents recursos: naturals, pàgines web i informatius radio-televisius
9.- Organització d'activitats complementàries, i activitats de supervivència.	<p>-Saber planificar un campament amb qualsevol grup i condició.</p> <p>-Organitzar jocs i activitats utilitzant el medi natural.</p> <p>-Conèixer, muntar i valorar el material per fer acampades.</p> <p>-Saber realitzar algunes tècniques bàsiques de supervivència.</p>
P.6.- Educació ambiental i àrees especials.	<ul style="list-style-type: none"> • Tenir actituds sensibilitzadores vers qualsevol espai • Conèixer les característiques de les àrees especials, la normativa en qüestió i aplicar-la.
P.7.- Tradicions artístiques, culturals i culinàries de les Illes Balears.	<ul style="list-style-type: none"> • Conèixer i interpretar les tradicions socioculturals de les Illes.

Els instruments i criteris de qualificació Senderisme

Per superar el mòdul s'han d'aprovar els tres apartats de Conceptes, procediments i Actitud, amb un *mínim de 5 cada un d'ells*

% de la nota i Instruments d'avaluació		Criteris de qualificació
30% CONCEPTES	<ul style="list-style-type: none"> • Proves escrites (es farà una prova com a mínim per trimestre) 	És la prova conceptual amb més pes i s'ha de superar com a mínim amb un 4 per poder fer mitja amb les altres proves realitzades.
	<ul style="list-style-type: none"> • Treballs de recerca • Activitats o 	- Activitats i treballs de l'àrea. Tindran menys pes dins aquest apartat amb percentil de

	<p>exercicis per realitzar a casa.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Activitats d'aula individuals i en petit grup. 	<p>valoració variable en funció de la seva importància.</p> <p>- Control escrit després de les sortides. Es valorarà el grau d'aprenentatge , atenció i interès; tant es podrà avaluar al submòdul de Senderisme com al de Patrimoni</p> <p>- Criteris de qualificació de treballs i exercicis:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Escriure amb lletra clara i llegible. • Presentar els treballs-exercicis-exàmens de manera clara i ordenada. • Transmetre els continguts clars a les diferents proves i respondre de forma coherent i correcte per escrit o oralment. • Demostrar qualitats personals i professionals per a la realització d'aquesta mena de feina • Lliurar els treballs-exercicis el dia assenyalat. Si s'entrega amb retard surt afectada la nota. • Tenir tots els documents(fitxes,quadern de camp, exercicis de classe) de manera correcta
	<ul style="list-style-type: none"> • Intervencions a classe 	<p>- Referència per pujar i/o baixar nota.</p> <p>- Criteri qualificació:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fer una exposició clara i ordenada i completa • Transmetre idees de forma coherent oralment. • Contestar a les preguntes fetes a classe o quan es demana una intervenció.

% de la nota i Instruments d'avaluació		Criteris de qualificació
<p>60% PROCEDIMENTS</p>	<p>Excursions i activitats-exercicis.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Realització correcta les tècniques específiques en cada situació pràctica. • Mostrar un mínim de condició física a les excursions. Si no el demostra, l'haurà d'assolir pel seu compte, fora de l'horari lectiu i demostrar-lo a les

		<p>properes sortides. El fet de no poder seguir el ritme de les sortides, serà motiu per suspendre.</p> <ul style="list-style-type: none"> • És obligat esforçar-se en tot moment independentment del grau de dificultat tècnica o física del terreny. • Respectar als companys i guies de conducció de grup, així com a les persones del voltant. • Respectar l'entorn natural i urbà. • Aplicació acurada de les normes de seguretat. • Saber aplicar els continguts treballats a classe a les sortides, responent a les preguntes correctament i actuant com a guies d'acord amb el que s'ensenya. <p><i>*És obligatori realitzar totes les sortides o rutes; s'especifica a l'apartat d'Assistència</i></p>
	<p>Aula i visites exteriors</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Utilitzar correctament del material i instal·lació, tenir-ne cura i emmagatzemar-lo adequadament. • Participar activament mostrant interès en l'activitat
	<p>Treballs de Planificació Ruta (fora horari lectiu) i Conducció de grup (en horari lectiu)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Realitzar de manera correcta un mínim de dues rutes de senderisme .S'han de superar amb un mínim de 5(<i>mirar punt Assistència</i>). Es pot donar el cas d'haver de preparar-ne alguna més o per manca de temps només fer-ne una (casos excepcionals) • Lliurament del treball en el dia assenyalat; si no s'entrega en la data prevista la nota màxima a optar serà un 5. • Presentació del treball en el format i punts exigits. • Adequada presentació del treball (lletra clara i llegible, netedat, ordre...) • Exposició de la ruta i dels seus treballs complementaris d'una manera clara,ordenada, i completa abans i

		<p>durant la sortida.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Conducció del grup amb seguretat i control demostrant qualificació professional.
10% ACTITUD	Puntualitat	<ul style="list-style-type: none"> • Un retard superior a 10 minuts, es considera falta. • 3 retards menors de 10 minuts es considera una falta.
	Assistència	<ul style="list-style-type: none"> • L'assistència és obligatòria • Les faltes s'hauran de justificar mitjançant un justificant mèdic o d'una entitat oficial reconeguda pel departament. • Els justificants s'entreguen al tutor havent-la mostrat abans als professors afectats. • La justificació de les faltes no significa aprovar el mòdul, ja que aquest és de caire pràctic • Es permet faltar sense justificar màxim 6h per trimestre i 21 hores anualment per tenir opció a aprovar el mòdul. Dins aquestes faltes es sumen les de senderisme, patrimoni i sortides. • No es pot faltar a cap de las excursions ni activitats especials (cursos, visites, conferències) per superar l'avaluació. Tan si és justificable com si no és justificable, l'alumne obligatòriament, haurà de realitzar la ruta o la sortida a la qual no ha assistit, fora horari lectiu i/o lliurar un treball corresponent que consisteix en fer la mateixa ruta o activitats, executant un treball que ho corrobora. Si no fos possible, algún treball similar per aconseguir els objectius de la resta del grup; en aquest cas li quedaria el mòdul suspès fins que entregui la feina. • Quan no es facin més de 2 excursions o sortides en horari lectiu de forma injustificada, l'alumne <u>suspèn automàticament el mòdul</u>, però tindrà dret de presentar-se a l'avaluació extraordinària, si es

		<p>respecten les condicions establertes en la legal.</p> <ul style="list-style-type: none"> • L'equip educatiu estudia els CASOS ESPECIALS.
	<p>Comportament</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Mostrar respecte al medi ambient, al material i a les instal·lacions. • Mostrar respecte als companys, professors i a la resta de persones. • Participar i mostrar actitud positiva i de superació personal. • Aprofitament de les visites a llocs d'interès. • Saber treballar en equip. • Mostrar responsabilitat a la feina. • Valoració de l'atenció durant les explicacions. • Entrega dels treballs i exercicis a les dates exigides. • Dur la roba esportiva i material exigít per a les tasques pràctiques o sortides. El calçat de muntanya, motxilla, impermeable, aigua i menjar es considera obligatori. • Durant les tasques pràctiques o sortides, regeix la mateixa normativa que en el centre. • Queda terminantment prohibit el consum de tabac i altres substàncies nocives durant les sortides. • Atendre les Normes de convivència i disciplina del centre relatiu a prohibit dur el mòbil, ipad i altres reproductors musicals a classe i en les activitats exteriors; excepcionalment es permet la seva utilització. <p>Dur els mapes durant les sortides i a totes les classes, així com la llibreta de ruta i el material exigít des de principi de curs. Als 3 avisos per no dur aquest material, es considera suspés en l'aspecte actitudinal.</p>

Els criteris d'establir la NOTA FINAL al mòdul de Senderisme vindrà determinat per la mitjana dels resultats assolits a les 3 avaluacions, sempre que s'han aprovat o

recuperat totes les avaluacions anteriors. Es valorarà la progressió durant el curs (avaluació contínua i formativa).

El professor/a pot establir un **SISTEMA DE RECUPERACIÓ** d'una part suspesa d'una avaluació, al llarg del trimestre present, següent o als exàmens finals, quan es vincula a aspectes únicament procedimentals o conceptuals.

En cas de recuperar, la nota serà de 5 si és suficient o bé, (sempre un punt menys que la nota obtinguda en segona instància).

En tractar-se d'una avaluació contínua si es **té suspès una part del mòdul** (activitat, treball, sortida, examen...), i/o no ho ha recuperat, **li quedarà suspesa la següent avaluació**, fins a recuperar-ho a final de curs. En cas de no poder recuperar-ho tindrà l'avaluació Extraordinària.

Si es suspèn per actitud no és suficient aprovar només la 3ª avaluació. En quant a actitud s'haurà de demostrar un canvi progressiu al llarg de tot el curs, millorant tots els aspectes que es valoren en aquest apartat

PERCENTATGES D'AVALUACIÓ

- El mòdul està dividit en dues parts : temari senderisme (impartida pel professor titular) i temari de patrimoni (professors de desdoblament).
- La part de senderisme, serà un 80% de la nota del Mòdul i la de patrimoni el 20%:
 - * S'han d'aprovar amb un 5 cadascuna d'aquestes parts i si es suspèn una d'elles la nota de la part aprovada es guarda.
 - *Cada una d'aquestes parts tindrà avaluació conceptual, procedimental i actitudinal, que s'ajusta als criteris generals de qualificació d'aquest mòdul corresponent. (
- Si algun dels parcials no es treu més de 4, s'haurà de recuperar. La mitja dels parcials ha d'arribar al 5
- Els alumnes, en petit grup, hauran de preparar una o més sortides dins l'horari no lectiu essent un requisit imprescindible per aprovar. Aquesta sortida suposarà anar-la a fer físicament per conèixer-la a la perfecció i després conduir als companys en horari lectiu

Observacions (procediments i actituds generals per a tot el curs):

No assistir a una sortida, suposa suspendre l'avaluació corresponent. **Només es podrà justificar amb certificat del metge i s'estudiarà cada cas en particular.**

Qualsevol sortida que no es faci i sigui amb motius justificats es pot recuperar realitzant la sortida posteriorment i amb un treball adjunt.

PROVES EXTRAORDINÀRIES

Les proves extraordinàries es realitzaran 18 i 19 de juny

consistiran en un examen teòric i pràctic més l'entrega de treballs (per recuperar la part pràctica es convocarà un dia diferent als anteriors).